

Asia: VN/32635/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain ja tulotietojärjestelmästä annetun lain 13 §:n muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

1. Onko teillä lausuttavaa tulotietojen käsittelystä tai käyttötarkoituksista?

Hallituksen esityksen luonnoksessa ehdotetaan muutoksia, joilla työvoimaviranomaisille mahdollistettaisiin oikeus saada ja käsitellä asiakkaiden välttämättömiä tulotietojärjestelmään tallennettuja tietoja työvoimapalvelujen ja niihin liittyvien tehtävien toimeenpanemiseksi ja työllisyyden edistämiseksi. Lisäksi työvoimaviranomaisen velvollisuutta tallentaa tarpeellisia tietoja täsmennettäisiin ja KEHA-keskukselle mahdollistettaisiin oikeus saada tiettyjä tietoja.

Esitysluonnoksen mukaan tietojen käyttötarkoitus liittyisi erityisesti analytiikkaan ja palveluihin ohjaamiseen. Luonnoksessa kuvataan, että tietoja voitaisiin paikallisesti käyttää muun muassa erilaisten palveluiden vaikuttavuuden arviointiin. Vaikuttavuuden arviointiin panostaminen voi olla hyödyllistä, mutta toisaalta esityksessä todetaan sen olevan osittain päällekkäistä jo nykyisin kansallisesti tehtävän analyysin kanssa.

Käytännössä ehdotettuja muutoksia haastaa alueiden resurssitilanne ja osaaminen. Analyysitoimintojen vahvistaminen alueilla voi vaatia aivan uudenlaista osaamista esimerkiksi tilastollisista menetelmistä ja taloustieteellisestä analyysistä. Alueiden rahoitustilanne on kuitenkin tiukka, jolloin edellytyksiä hyödyntää muutoksen tuomia mahdollisuuksia ei välttämättä ole.

2. Onko teillä lausuttavaa muita työnhakua ja työllistymistä tukevien palvelujen kirjaamisvelvollisuuden täsmentämisestä?

-

3. Onko teillä lausuttavaa vaikutusarvioinneista?

Hallituksen esitysluonnosten mukaisten muutosten arviointi on haastavaa, koska kyse on pitkälti mahdollistavasta, muttei pakottavasta muutoksesta. Tehtävä olisi siis työvoimaviranomaiselle vapaaehtoinen. Esitysluonnoksen mukaan vaikutukset riippuivatkin siitä, käytetäänkö mahdollisuutta ja missä laajuudessa.

Esitykseen sisältyy kuitenkin myös uusia viranomaistehtäviä, mistä johtuen vaikutusarviointeja olisi syytä täsmentää. Kokonaiskuvan muodostaminen esitetyn perusteella on haastavaa.

Vaikutusarvioinneissa tulisi huomioida lisääntyvän viranomaistyön todelliset kustannukset ja resurssitarpeet, esimerkiksi kuvaamalla henkilöstöresurssien riittävyys, tietojärjestelmämuutosten kustannukset sekä henkilöstön koulutustarpeet.

4. Tulisiko tulorekisterin tietojen käyttömahdollisuuksia työvoimaviranomaisen ja KEHA-keskuksen toiminnassa laajentaa koskemaan työttömyysturva-asioiden käsittelyä? Mitä nämä tilanteet ovat ja kuinka tulorekisterin käyttö näissä tilanteissa sujuvoittaisi työvoimaviranomaisen ja KEHA-keskuksen lakisääteisten tehtävien hoitamista nykyisiin menettelytapoihin verrattuna?

-

5. Muuta lausuttavaa?

-

Lisätietoja STTK:ssa:

Tom-Henrik Sirviö, ekonomisti

tom-henrik.sirvio@sttk.fi

Gylling Päivi
STTK ry.